

BÀI PHÁT BIỂU CỦA TỔNG THỐNG NƯỚC CỘNG HÒA NAM PHI, CHỦ TỊCH LIÊN MINH CHÂU PHI, ÔNG CYRIL RAMAPHOSA, TẠI PHIÊN TRANH LUẬN CỦA ĐẠI HỘI ĐỒNG LIÊN HỢP QUỐC LẦN THỨ 75, NGÀY 22 THÁNG 9 NĂM 2020

Kính thưa Ngài Chủ tịch Đại hội đồng,
Ngài Tổng thư ký,
Kính thưa các quý vị,
Quý bà và quý ông,

Cách đây 75 năm, Liên hợp quốc được thành lập để tạo ra một trật tự thế giới mới nhằm đạt được hòa bình trên thế giới.

Đó là khởi đầu của một kỷ nguyên mới về hợp tác toàn cầu, được hình thành sau hậu quả của một trong những thời kỳ đen tối nhất trong lịch sử nhân loại.

Vào năm 1945, thế giới rơi vào khủng hoảng.

Cuộc khủng hoảng chính là sự tàn phá do chiến tranh gây ra, phá hủy và cướp bóc.

Ngày nay, chúng ta đang vật lộn trước một cuộc khủng hoảng khác, đại dịch vi-rút corona.

Đại dịch đã tước đi sinh mạng của gần một triệu người, làm sâu sắc hơn nỗi khổ đau của con người, buộc các cộng đồng phải rời bỏ nơi sinh sống, phá hoại kế sinh nhai và đẩy các nền kinh tế vào tình trạng hỗn loạn.

Nhưng cũng giống như những nhà sáng lập LHQ đã từng đoàn kết vì những điều tốt đẹp hơn, vậy chúng ta cũng hãy cùng nhau sát cánh đối đầu với mối đe dọa hiểm nguy này.

Trong cuộc khủng hoảng này, người dân trên khắp thế giới đã và đang dang rộng vòng tay đoàn kết đến những người dân ở các quốc gia khác.

Từ Bắc đến Nam, loài người đang háo hức hành động.

Chúng ta đã tạo lập các mối quan hệ đối tác quốc tế để đảm bảo có sự tiếp cận đồng đều đến các trang thiết bị và vật tư y tế.

Nhiều quốc gia đã thiết lập các hệ thống hỗ trợ xã hội để bảo vệ công dân trước nguy cơ công việc, kinh doanh và kế sinh nhai của họ đang bị đe dọa.

Khi chúng ta làm việc trên tinh thần hữu nghị và đoàn kết, chúng ta sẽ đạt được những tầm cao mới trong cách ứng phó với đại dịch COVID.

Để xây dựng một tương lai chung và toàn diện hậu COVID-19, tình đoàn kết này cần phải trường tồn.

Theo lời của Nelson Mandela:

“Tình đoàn kết của con người và sự quan tâm đến người khác phải là trung tâm các giá trị sống của tất cả chúng ta”

Ở lục địa Châu Phi, phản ứng của chúng tôi trước vi-rút corona rất nhanh và hiệu quả.

Chúng tôi có một chiến lược châu lục để chống lại đại dịch do các cộng đồng kinh tế khu vực thúc đẩy.

Liên minh Châu phi đã thành lập Quỹ ứng phó COVID-19 và đã khởi động Nền tảng Vật tư Y tế Châu phi mang tính đột phá nhằm đảm bảo tất cả các quốc gia đều có thể tiếp cận với các thiết bị và vật tư cần thiết.

Dù sao, đại dịch chắc chắn sẽ cản trở khát vọng phát triển của chúng ta.

Những nguồn lực mà chúng ta có phải chuyển hướng dành cho cuộc chiến chống lại đại dịch. Điều này đã ngăn cản nỗ lực của chúng ta trong việc cung cấp nhà ở, chăm sóc sức khỏe, nước, vệ sinh và giáo dục cho người dân của mình.

Khi Tổng thư ký António Guterres đọc Bài thuyết trình thường niên lần thứ 18 về Nelson Mandela vào tháng 7 năm 2020, ông đã kêu gọi các quốc gia trên thế giới thiết lập một Hợp đồng Xã hội mới và Thỏa thuận toàn cầu mới.

Ông nói chúng ta cần tạo ra cơ hội bình đẳng cho tất cả mọi người, chúng ta phải thúc đẩy một hệ thống thương mại đa phương cân bằng và toàn diện hơn, cơ cấu nợ cần phải được cải cách, và đối với các nước đang phát triển cần phải có một cách tiếp cận tốt hơn đến tín dụng hợp lý.

Chúng tôi với tư cách là Nam Phi hoàn toàn tán thành lời kêu gọi đó.

Theo tinh thần của Thỏa thuận toàn cầu mới này, chúng tôi kêu gọi cộng đồng quốc tế và các đối tác quốc tế của chúng tôi hỗ trợ triển khai gói kích thích toàn diện cho các nước Châu Phi.

Điều này sẽ tạo cơ hội cho các quốc gia Châu Phi không chỉ giảm thiểu ảnh hưởng về sức khỏe mà COVID-19 gây ra mà còn hỗ trợ chúng tôi trong nhiệm vụ to lớn là xây dựng lại nền kinh tế kiệt quệ của mình.

Để đảm bảo không có quốc gia nào bị bỏ lại phía sau, chúng tôi xin nhắc lại lập trường của mình với tư cách là Liên minh Châu Phi rằng những lệnh trừng phạt kinh tế với Zimbabwe và Sudan cần được dỡ bỏ để chính phủ của những nước này có thể ứng phó một cách thỏa đáng trước đại dịch.

Chúng tôi cũng kêu gọi ngừng tính lãi suất đối với các khoản nợ công và nợ nước ngoài của Châu Phi.

Với tư cách là Liên minh Châu Phi, chúng tôi được nhóm G20, Quỹ tiền tệ Quốc tế, Ngân hàng Thế giới và Liên hợp quốc khuyến khích hướng đến tìm giải pháp cho tính bền vững về nợ ở các nước đang phát triển.

Đại dịch này đã nhấn mạnh tính cấp thiết trong việc chúng ta phải cố gắng để đạt được tất cả các Mục tiêu Phát triển Bền vững, nhưng quan trọng hơn cả là Mục tiêu số 1 – chấm dứt nạn đói dưới mọi hình thức, ở khắp mọi nơi.

Chỉ đến khi nào chúng ta xóa bỏ được tình trạng nghèo đói trên toàn cầu, chúng ta mới có thể thực hiện hóa được tầm nhìn của các nhà sáng lập LHQ.

Chúng ta phải mở ra nhiều cơ hội kinh tế cho tất cả mọi người trên khắp thế giới, đặc biệt nhất là cho thanh niên, phụ nữ và những người dễ bị tổn thương trên thế giới.

Chúng ta phải mạnh dạn theo đuổi cách thức tái phân phối và sửa sai như một phương tiện thúc đẩy thịnh vượng chung.

Chúng ta phải xử lý dứt khoát tệ nạn tham nhũng đang cướp đi của người dân cơ hội và dịch vụ mà đáng ra họ có quyền được tiếp cận.

Cùng nhau, chúng ta phải nâng cao tham vọng để đảm bảo cho mọi người, đàn ông, phụ nữ hay trẻ nhỏ đều có cơ hội như nhau hướng đến một tương lai tốt đẹp hơn.

Đó là một tương lai không có đói nghèo, dịch bệnh, bất an và chiến tranh.

Đó là một thế giới khẳng định được phẩm giá và giá trị của tất cả mọi người, không phân biệt chủng tộc, dân tộc, giới tính, khuynh hướng tình dục, tôn giáo hay hoàn cảnh xã hội.

Năm 2020 sẽ được nhớ tới với làn sóng lớn mạnh chống lại giới hạn về phân biệt chủng tộc dưới một mạng lưới của phong trào mang tên #BlackLivesMatter.

Là một đất nước đã hiểu quá rõ về nỗi thống khổ của chủ nghĩa phân biệt chủng tộc được thể chế hóa, Nam Phi ủng hộ yêu cầu phải có hành động nhanh chóng chống lại nạn phân biệt chủng tộc, cho dù là do cá nhân, công ty, quan chức hay một quốc gia nào gây ra.

Nam Phi kêu gọi Liên hợp quốc nỗ lực hết mình để chấm dứt thành kiến và không dung thứ bất kể hình thức nào hay nơi nào có nạn phân biệt chủng tộc.

Như Tiến sĩ Martin Luther King Jr đã nói:

“Sự bất công ở bất cứ nơi nào đều là mối đe dọa cho công lý ở mọi nơi”

Để đánh dấu Kỷ niệm 25 năm ngày thông qua Cương lĩnh Hành động Bắc Kinh, chúng ta cần phải tăng cường nỗ lực trao quyền cho phụ nữ và trẻ em gái.

Phụ nữ và trẻ em gái có quyền được tham gia một cách đầy đủ và công bằng tại nơi làm việc, trong đời sống chính trị, trong việc đưa ra quyết định, trong kinh tế, giáo dục và xã hội như một tổng thể.

Nam Phi tự hào là một thành viên của chiến dịch Bình đẳng Thế hệ của Liên hợp quốc và đã ưu tiên xóa bỏ bạo lực trên cơ sở giới và nạn giết hại phụ nữ.

Ở cấp lục địa, trong năm nay chúng tôi đang nỗ lực để hoàn thành và thông qua Công ước Liên minh Châu Phi về vấn đề Bạo lực đối với Phụ nữ.

Các nước thành viên của Liên minh Châu Phi đang tham gia vào các biện pháp nhằm thúc đẩy toàn diện tài chính, mua sắm ưu đãi và các hiệp định thương mại ưu đãi cho phụ nữ.

Các quốc gia Châu Phi tiếp tục nỗ lực 'gác lại tiếng súng' và cùng nhau tìm cách giải quyết xung đột và xây dựng hòa bình.

Hợp tác giữa Hội đồng Bảo an LHQ và Hội đồng Bảo an và Hòa bình của Liên minh Châu Phi đã đóng góp vào việc cải thiện hòa bình và an ninh của khu vực Darfur ở Sudan, Nam Sudan, Somalia, Mali và Cộng hòa Trung Phi.

Việc hợp tác này khẩn thiết phải được thể chế hóa và việc cung cấp tài chính cho các hoạt động gìn giữ hòa bình của Liên minh Châu Phi cũng cần phải được chú tâm giải quyết.

Hiện Nam Phi đã bước sang năm thứ hai với vai trò là thành viên không thường trực được bầu của Hội đồng Bảo an Liên hợp quốc.

Chúng tôi đã dùng nhiệm kỳ của mình để thúc đẩy hòa bình và an ninh quốc tế bằng việc ủng hộ giải quyết các tranh chấp một cách hòa bình và thông qua đối thoại.

Thành phần hiện nay của Hội đồng Bảo an Liên hợp quốc không phản ánh đầy đủ thế giới mà chúng ta đang sống.

Nhân dịp kỷ niệm 75 năm thành lập Liên hợp quốc, chúng tôi xin nhắc lại các nước Châu Phi cần phải có vai trò rõ rệt hơn tại Hội đồng Bảo an và việc này cần phải được triển khai một cách nhanh chóng trong các cuộc đàm phán liên chính phủ.

Chỉ thông qua một Hội đồng Bảo an LHQ được cải tổ và toàn diện, chúng ta mới có thể cùng nhau giải quyết một số cuộc xung đột kéo dài nhất trên thế giới.

Trong khi chúng ta kỷ niệm ngày thành lập một tổ chức dành cho tự do và bình đẳng, người dân Palestine và Tây Sahara vẫn tiếp tục sống trong sự chiếm đóng.

Chúng tôi lặp lại lời kêu gọi chấm dứt sự chiếm đóng bất hợp pháp ở Tây Sahara và đòi lại quyền tự quyết cho người dân Palestine.

Chúng tôi kêu gọi dỡ bỏ lệnh cấm vận kinh tế và phong tỏa Cuba.

Thưa các quý vị,

Chúng ta không có sự lựa chọn nào khác là chung tay giải quyết khủng hoảng biến đổi khí hậu.

Khi chúng ta tái thiết lập thế giới sau hậu quả của đại dịch này, chúng ta có cơ hội đặt nền kinh tế toàn cầu vào con đường phát triển ít car-bon và thích ứng với khí hậu.

Chúng ta phải thúc đẩy các nguyên tắc về nền kinh tế xanh và xoay vòng, không chỉ cho lợi ích bền vững của môi trường và còn vì cơ hội tạo ra việc làm và tăng trưởng kinh tế.

Nỗ lực phục hồi toàn cầu cần phải đặt việc giảm thiểu, hỗ trợ và thích ứng với biến đổi khí hậu làm trọng tâm, tuân theo Hiệp định Paris và các cam kết đa phương khác về môi trường.

Như những nhà sáng lập LHQ đã từng đứng giữa ngã ba đường vào năm 1945, thì sau 75 năm chúng ta cũng vậy.

Họ đã đáp trả lời kêu gọi của lịch sử để tạo ra một trật tự mới cho một thế giới đang bị khủng hoảng.

Ngày nay, chúng ta chiến đấu với ngọn lửa của một đại dịch chết chóc, nạn phân biệt chủng tộc và thành kiến, của bạo lực, chiến tranh và chủ nghĩa cực đoan, và trên hết là sự nghèo đói và bất bình đẳng.

Trật tự mà chúng ta muốn thiết lập phải bắt nguồn từ sự đoàn kết, bình đẳng và thống nhất về mục đích.

Đại dịch vi-rút corona đã cho chúng ta một lựa chọn.

Đó là sự lựa chọn giữa hợp tác toàn cầu như Hiến chương LHQ đã vạch định hay theo đuổi tư lợi hẹp hòi và chủ nghĩa đơn phương.

Đó là sự lựa chọn giữa khoan dung và thành kiến.

Cũng là sự lựa chọn giữa công bằng kinh tế và bất bình đẳng ngày càng tăng.

Con đường chúng ta chọn bây giờ sẽ quyết định số phận chung của chúng ta.

Mặc dù chúng ta phải đối mặt với những triển vọng khó khăn nhất, chúng ta có sẵn sức mạnh to lớn nhất.

Đó là tình đoàn kết và hữu nghị, hai yếu tố thiết lập nên LHQ.

Khi lịch sử ghi nhận một các trung thực phản ứng toàn cầu trước tình trạng khẩn cấp về sức khỏe tồi tệ nhất của thế kỷ, hãy cho thấy chúng ta đã cùng đứng lên và hành động như một, chúng ta lãnh đạo và cho người dân của tất cả các quốc gia niềm hi vọng và lòng dũng cảm.

Di sản tốt đẹp nhất và phù hợp nhất của Kỳ họp lần thứ 75 này là thông qua hành động của mình chúng ta mang lại ý nghĩa đích thực của thuật ngữ 'Liên hợp quốc'.

Nam Phi tái khẳng định cam kết của mình với lý tưởng và tinh thần của Hiến chương Liên hợp quốc và sẽ nỗ lực hết mình để mang lại một thế giới công bằng, hòa bình và bình đẳng hơn.

Chúc cho sự hợp tác của chúng ta sâu sắc hơn, tình đoàn kết của chúng ta trường tồn.

Hãy đảm bảo rằng tất cả nỗ lực của chúng ta là không để bất cứ phụ nữ, trẻ em hay đàn ông, hay một quốc gia nào bị bỏ lại phía sau.

Cám ơn các quý vị.

VĂN PHÒNG TỔNG THỐNG NƯỚC CỘNG HÒA NAM PHI